

FOLKEHELSEPLAN FOR BYDEL GRÛNERLØKKA

1. Innledning

Oslo kommune utarbeidet en folkehelseplan for perioden 2004-2007 med målsettinger som forutsatte tiltak i bydelene. Målsettingene ble i hovedsak videreført i planen for 2008-2011 og som en oppfølging av dette har bydelen nå utarbeidet sin egen folkehelseplan for perioden. Strategisk plan for bydelen for perioden 2008-2011 legger også føringer for folkehelsearbeidet.

Bydelen har tettbeboede områder med bygårder, kommunale og privateide, men også spredt småhusbebyggelse. Bydelen kjennetegnes også av store parker, rikt utvalg av fritidsaktiviteter, sammenhengende grøntområder som Tøyen kulturpark og Akerselva. Til tross for et variert tilbud er det innbyggere i bydelen som av økonomiske, sosiale eller fysiske årsaker ikke benytter seg av tilbudene.

2. Noen særtrekk ved bydelens befolkning og helsetilstand

- Det er et høyt antall fødsler med 941 i 2008, nest høyest i Oslo
- Mange småbarnsfamilier har minoritetsetnisk bakgrunn og en del av disse familiene har lite nettverk.
- En kartlegging foretatt i 2004 av Idrettshøgskolen på oppdrag av bydelen viste at skolejenter med innvandrerbakgrunn tilbrakte mer tid foran skjerm (TV,PC) og var mindre fysisk aktive i fritiden enn tilsvarende jenter i bydel Nordre Aker og på Konnerud i Drammen.
- Bydelen ligger tross en nedgang fortsatt over Oslogjennomsnittet med 16,3 svangerskapsavbrudd pr. 1000 bosatte kvinner.
- Bydelen har de siste årene hatt mellom 130 og 140 LAR-pasienter som trenger tett oppfølging fra mange tjenester.
- Mange beboere blir "eldre" i helsemessig forstand allerede ved 50-60 års alder. Det skyldes i hovedsak livsstilsrelaterte sykdommer.
- Selv om levekårene i bydelen har bedret seg de siste årene, ligger vi fremdeles i gruppen av bydeler med dårligst levekår

3 Innsatsområder

3.1 Fysisk aktivitet og fysisk planlegging

Delmål Oslo kommune: Andelen fysisk aktive skal økes

Delmål bydel: Bydelens innbyggere i alle aldre kjenner betydningen av fysisk aktivitet og ser hvordan de kan øke sin deltakelse.

Delmål bydel: Samarbeidspartnere (skole, barnehage, fritidsklubber osv.) rundt barn og unge ser viktigheten av fysisk aktivitet

Delmål bydel: Bydelens innbyggere skal ha et variert aktivitetstilbud.

Tiltak

- Gjennomføre tiltak for universell utforming
- Videreføre arbeidet med lyssetting av gangveier og plasser
- Veiledning på helsestasjonen om fysisk aktivitet

- Tilbud om gruppesamtaler med helsesøster for barn i 5. klasse med fokus på kosthold og fysisk aktivitet. Samarbeid skolehelsetjeneste og fysioterapi for barn
- Samarbeid rundt planlegging av hvordan øke fysisk aktivitet i barn og unges hverdag, bl a ved at helsestasjon/skolehelsetjeneste og fysioterapeut deltar på planleggingsdager og foreldremøter på skole og i barnehage
- Ha åpne lekeplasser i barnehager og på skoler på ettermiddager og i helger
- Aktivitetstilbud til psykisk syke som turgrupper og informasjon om Aktiv på dagtid
- Ulike aktivitetstilbud ved bydelens eldrecentre som svømming, turgrupper og andre treningsformer

3.2 Kosthold

Delmål OK: Kostholdet skal bedres, særlig blant utsatte grupper

Delmål bydel: Kosthold blant bydelens barn og unge bedres.

Delmål bydel: Kosthold blant utsatte grupper som psykisk syke og rusmiddelavhengige bedres

Delmål bydel: Kosthold blant bydelens eldre bedres.

Tiltak:

- Kostholdsveiledning til småbarnsforeldre på helsestasjonen
- Tilbud om gruppesamtaler med helsesøster for barn i 5. klasse med fokus på kosthold og fysisk aktivitet
- Samarbeid helsestasjon – barnehage om kosthold til barnehagebarn
- Samarbeid skolehelsetjeneste - skole om kostholdsveiledning til foreldre og skolebarn
- Matsservering på Aktivitetshuset Prindsen
- Øke kunnskap og kompetanse om kosthold hos booppfølgere og ansatte i hjemmetjenesten.
- Bydelens eldrecentre serverer middag fra 3- 7 dager i uken.
-

3.3 Psykososiale nærmiljøer

Delmål OK: Sosiale nettverk i nærmiljøer skal styrkes
Barn og unges mestringsevne skal styrkes

Delmål bydel: Bydelen skal ha et godt og variert tilbud for å styrke sosiale nettverk i nærmiljøene

Delmål bydel: Bydelen skal ha differensierte botilbud og gode bomiljø

Tiltak:

- Bedring av bomiljø i områder med stor tetthet av kommunale boliger.

- Tverrfaglig vurderingsteam ved kommunal boligtildeling.
- Tverrfaglig oppfølging og samarbeid rundt beboere i kommunal bolig med vilkårs- og samarbeidsavtale.
- Videreutvikle nye og eksisterende samlokaliserte boliger for psykisk syke og rusmidbrukere, og personer med atferdsproblematikk
- Prioriterte boliger for småbarnsfamilier med minoritetsbakgrunn

Delmål bydel: Bydelen skal ha ulike aktivitetstilbud og sosiale arenaer som gir mulighet for nettverksbygging

Tiltak:

- Videreutvikle aktivitetstilbud for barn, ungdom, voksne og eldre (Idrettsforeninger, ballbinger, aktivitetsklubber for barn og ungdom, treningssentre,)
- Videreutvikle aktivitetstilbud rettet mot vanskeligstilte, personer med hjelpebehov og marginaliserte grupper. (Aktivitetshuset Prindsen, Frivillighetssentral, Betanien, bydelens turgruppe)
- Samarbeide med nærliggende bydeler, private aktører og frivillige organisasjoner
- Bedre informasjon til brukere/klienter om bydelens tilbud.
- Formidle støttekontakt og /eller hjelpetiltak til innbyggere som har behov for dette
- Tilbud om barselgrupper på helsestasjonen som nettverksbyggende arena for småbarnsforeldre
- Tilbud om treff for småbarnsforeldre en gang i mnd. på Slurpen
- ”Kvinneoasen”, et åpent treff for minoritetskvinner som er småbarnsforeldre på Grünerløkka familiesenter. Fokus på psykisk helse, kosthold, fysisk aktivitet, barneoppdragelse.
- Prioritere hjemmebesøk til nyfødte.
- Tilbud til foreldre om å delta i veiledningsgrupper etter modell av foreldreveiledningsprogrammet ICDP.

Delmål bydel: Bydelen skal sikre møteplasser i bydelen jfr delmål 4 og 5, Strategisk plan

Tiltak:

- Sikre at parker og friområder bevares
- Bedre vedlikehold, avfallshåndtering og sanitærforhold i parker og på friområder
- Sikre grøntarealer og møteplasser ved utbyggingsprosjekter
- Opprettholde og forbedre fritidstilbudene for barn og unge

3.4 Tannhelse

Delmål OK: Bedre tannhelse til utsatte grupper

Delmål bydel: Bedre tannhelsen blant barn med minoritetsetnisk bakgrunn, Psykisk syke og rusmiddelavhengige

Tiltak:

- Informasjon og økt kunnskap om tannhelse til de ulike tjenestestedene som er i kontakt med vanskeligstilte og personer med hjelpebehov. Ha oversikt over de ulike tilbud
- Informere den enkelte klient/bruker om tilbudene
- Samarbeid med Tannhelseetaten
- Veiledning til foreldre og barn ved helsestasjon og skolehelsetjeneste om god tannhelse
- Gi informasjon til grupper som har rett på gratis tannbehandling via tjenestesteder i bydelen.

3.5 Tobakksforebygging

Delmål OK: Helseforskjeller i Oslo skal reduseres gjennom en reduksjon i andelen som røyker i befolkningsgruppene med høyest tobakksforbruk

Delmål bydel: Reduksjon av andelen i befolkningen som røyker

Tiltak:

- Informasjonsarbeid til foreldre og ungdommer fra helsestasjons- og skolehelsetjeneste/HFU
- Deltagelse i prosjekt om helsefremmende skoler- røyking og tobakk. Samarbeid skolehelsetjeneste og ungdoms- og videregående skoler
- Oppfordre til røykfrie inngangspartier ved alle kommunale etater
- Bevissthetsskapende arbeid overfor fastlegene ved bl a å gjøre informasjonsmateriell om røykesluttprogrammer lett tilgjengelig

3.6 Skadeforebygging

Delmål OK: Hoftebrudd blant eldre skal reduseres

Delmål bydel: Redusere hjemmeulykker

Delmål bydel: Redusere trafikkulykker

Delmål bydel: Redusere voldsrelaterte ulykker

Tiltak:

- Samtale om og utdeling av brosjyre til småbarnsforeldre om hvordan redusere hjemmeulykker.
- Samarbeide med FAU på skolene om hva som kan gjøres for å sikre barnas skolevei (helsesøster på skolen)

- Samtale med skolebarn om bruk av sykkelhjelm, også på ungdomsskolen

3.7 Helseovervåking

Delmål OK: Benytte helsekonsekvensutredninger som et sentralt virkemiddel for å redusere sosial ulikhet i helse

Økt bruk av helseundersøkelser

Delmål bydel: Benytte tilgjengelige helsedata i planarbeidet

Tiltak

- Bedre kvaliteten på egen statistikk gjennom økt bevissthet og opplæring